

Valvontainsinööri
Joonas Virolainen
Rakennusvalvonta
joonas.virolainen@lahti.fi

Viite: Lausuntopyyntö 2.5.2023**Asia: Kankaantie 5, purkamislupahakemus 398-2023-266**

Kyseiseen kiinteistöön on haettu purkamislupaa rakennuskokonaisuuden 1980-luvulla rakennetulle osalle. Lahden museot/ Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Villähteen koulu perustettiin vuonna 1924. Sen suunnitteli lahtelainen rakennusmestari A. W. Nieminen. Yksilöllisesti suunniteltu maalaiskansakoulu oli tuona aikana poikkeus. Koulutalo ja erillinen liikuntasali valmistuivat syksyllä 1985 suunnittelijanaan arkkitehti Erkki Aarti lahtelaisesta Arkkitehtityö Oy:stä. Uudisosat muodostivat vanhan koulun kanssa suojaisan, kolmelta suunnalta rajatun pihapiirin. Rakennuskompleksin arkkitehtuurissa voi nähdä 1980-luvun postmoderneja muotoja. Perinteiset materiaalit ja värit, maalaisrakennuksille tyypilliset aiheet ja massoittelu sekä monimuotoiset ikkunat ilmentävät aikaansa. Liikuntasalin pyöreä seinämä muistuttaa kirkkojen kappeli- ja kuorirakenteita. Uusi koulu sovitettiin ympäristöönsä muun muassa sijoittamalla vanhan koulun ulkorakennuksen pieni kaari-ikkuna uudisrakennukseen sekä käyttämällä julkisivuissa punamullan väristä puuta. Vanhan ja uuden liittäminen toisiinsa oli suunnittelutyön ohjenuorana, ja Nastolan kunta panosti arkkitehtoniseen laatuun tavanomaista enemmän. Rakentamisessa käytettiin paljon käsityötä. Uusin laajennusosa on Arkkitehtitoimisto Havas Rosbergin suunnittelema vuodelta 2016.

Orrilanmäki ja Villähteen koulu on maakunnallisesti (MARY) arvokas rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema-alue (Orrilanmäen kulttuurimaisema, Kankaan kulttuurimaisema). Villähteen nuorisoseuran talo ja Villähteen koulun vanha osa on asemakaavalla suojeltu.

Lupahakemuksen yhteydessä ei ole toimitettu tietoa purettavaksi suunnitellun osan kunnosta. Rakennuskokonaisuudella on arvoja, jotka osittain menetettäisiin purkamisen toteutuessa. Museo ei puolla purkamista ilman riittävän kattavaa selvitystä purettavaksi esitetyn rakennuksen osan kunnosta ja purkamisen perusteista.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

tutkija, korjausrakentamisen asiantuntija Anssi Malinen

tutkija Sanni Vattulainen

tutkija Lauri Miettinen

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus